

25 anys dels gegants jueus de Tortosa: Bonjuhà i Caxixa. Per molts anys!

L'any 1999, Tortosa celebrava el 850è aniversari de la carta de poblament. En el marc d'esta commemoració històrica, l'Ajuntament de Tortosa va tenir a bé la construcció d'una nova parella de gegants que s'afegiria als ja existents gegants del Renaixement, Cristòfol Despuig i Mariana Curto, construïts l'any 1996 amb motiu de la primera Festa del Renaixement; els gegants moros Nabil i Zoraida, construïts l'any 1958, i els gegants cristians Rufo i Rubí, construïts l'any 1957, ambdós per l'escultor Pedro Aixendri Charria. Esta nova parella de gegants representen a Bonjuhà, un jueu batejat, i la seua muller Caxixa. Amb esta nova adquisició, se completaria la trilogia de les tres cultures que ha determinat, en definitiva, la història i costums de la ciutat.

Mira't des de l'àmbit tècnic, cal destacar l'envergadura de les figures, tot i no tindre la mida de les parelles dels gegants moros i cris-

tians, ens oferixen una alçada 3,8 m i un pes de 35 kg, fet que els fa extremadament lleugers per als seus portadors.

Del primer moment, esta nova parella de gegants van generar una gran sensació arreu del país per ser una de les primeres parelles de gegants jueus a Catalunya.

Tortosa ja podia presumir de Bonjuhà i Caxixa en representació a diferents llocs de l'Estat: com al País Basc, País Valencià, Comunitat de Madrid, per suposat per tot Catalunya i, fins i tot, una sortida a Portugal. La Colla Gegantera els va acollir amb gran entusiasme d'un primer moment per l'aportació que esta nova parella de Gegants suposava per a engrandir la nostra cultura popular.

Una cultura popular que a Tortosa fa molts guanyos que en gaudim i molts som els que ens sentim plenament orgullosos del treball fet en els darrers anys per la nostra imatgeria

festiva. Tortosa ja disposava d'una Cort de Bèsties quasi al complet, com poques ciutats del país poden gaudir. Però la incorporació d'esta nova parella de gegants, juntament amb l'adequació de la Llotja del Parc Municipal Teodor González com a Casa dels Gegants, el 2010, ha fet que en puguem gaudir amb tota l'esplendor d'este esplèndid seguici de figures festives durant tot l'any, fent que esdevinga una exposició permanent dels nostres nans, cucaferes, bou, àliga i els nostres volguts gegants.

Fa només tres anys, el 2021, Tortosa va ser Ciutat Gegantera amb una trobada que molts recordaran i que va omplir el parc municipal de gegants vinguts d'arreu per a celebrar la fita. I fa un any i mig, a l'abril del 2023, la ciutat va viure un moment molt emotiu amb la tornada a la ciutat dels gegants cristians Rufo i Rubí, completament restaurats. Un treball que va permetre arranjar des-

perfectes però, sobretot, recuperar l'aspecte que tenien originalment en el moment que van ser construïts. Esta restauració minuciosa va estar acompanyada per la creació de dos rèpliques de Rufo i Rubí, més lleugeres i que permeten a la Colla Gegantera i Cort de Bèsties emportar-se'ls a les trobades en les que participen arreu de l'Estat. D'esta manera, els gegants originals se preserven i s'exposen de manera permanent a l'Ajuntament, fent que, com passava anys enrere, els més menuts i menudes de la casa es vulguen apropar per a veure'ls en tota la seua esplendor.

Va ser una aposta ferma i decidida dels governs liderats per Ferran Bel i Meritxell Roigé per a donar visibilitat i apostar per la recuperació d'una de les nostres joies de la cultura popular com són els nostres gegants. Cal seguir potenciant el nostre seguici festiu, poques ciutats dels Països Catalans poden presumir de tin-

Joan Carles Bonfill Moreno
regidor de Junts per Tortosa

dre 10 gegants municipals, com tenim ara a Tortosa, i que en són molts més si comptem els que tenen les diferents agrupacions de cultura popular, entre gegants i gegantons.

Este any, i amb motiu del 25è aniversari dels gegants jueus Bonjuhà i Caxixa, la Colla Gegantera de Tortosa ha preparat la seua Trobada anual dedicada a ells. No hi podeu faltar!!!

Moltes felicitats, Bonjuhà i Caxixa, a per 25 anys més!